

ZARZĄDZENIE Nr 63

Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad

z dnia 13/11/2008 roku

w sprawie wprowadzenia do stosowania „Instrukcji oznakowania dróg, obiektów mostowych i promów znakami wojskowej klasyfikacji obciążenia”

Na podstawie § 4 ust. 2 pkt. 1 załącznika Nr 1 do Zarządzenia Nr 16 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 16 lutego 2007 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, w związku art. 18 ust. 2, pkt. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.), zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się „Instrukcję oznakowania dróg, obiektów mostowych i promów znakami wojskowej klasyfikacji obciążenia” do stosowania przez zarządców dróg publicznych, przy oznakowywaniu dróg do przemieszczania się Sił Zbrojnych RP i sił zbrojnych państw obcych w czasie pokoju i na czas wojny, określonych w odrębnych przepisach, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 2

Określenie numeru wojskowej klasyfikacji obciążenia, oznakowanie dróg, obiektów mostowych i promów oraz utrzymanie znaków wojskowej klasyfikacji obciążenia w ciągu dróg publicznych, wykonuje właściwy zarządca drogi.

§ 3

Koordynatorem przedsięwzięć w zakresie typowania dróg, w ciągu których obiekty mostowe i promy podlegać będą oznakowaniu znakami wojskowej klasyfikacji obciążenia jest Dyrektor Departamentu Spraw Obronnych GDDKiA.

§ 4

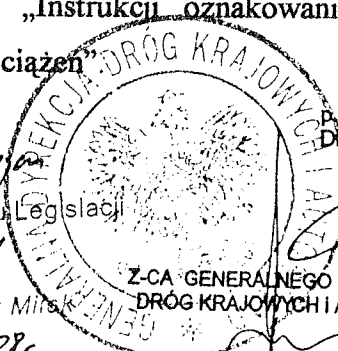
Traci moc Zarządzenie Nr 4 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania „Instrukcji oznakowania obiektów mostowych i promów znakami wojskowej klasyfikacji obciążenia”

Departament Spraw Obronnych

plk Andrzej Luma
DYREKTOR

pod względem
biurowo prawnym
Naczelnik Wydziału Legislacji

Zb. Miel
mgr Zbigniew Miel
7. 11. 2008r.

pl. GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

Lech Witecki

Z-CA GENERALNEGO DYREKTORA
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

Miroslaw Maksimiuk

2008 - 11 - 12

INSTRUKCJA

oznakowania dróg, obiektów mostowych i promów znakami wojskowej klasyfikacji obciążenia

1. Wstęp

Instrukcja reguluje problematykę wprowadzania standardów NATO w drogownictwie, jakie Polska – członek NATO – zobowiązała się realizować w ramach zobowiązań sojuszniczych. Zapisy instrukcji ujednolicają procedurę oznakowania znakami wojskowej klasyfikacji obciążenia tras drogowych przebiegających po drogach publicznych objętych przygotowaniem obronnymi oraz oznakowania obiektów mostowych i promów położonych w ciągach tych dróg.

Instrukcja przedstawia obowiązujące w krajach członkowskich NATO zasady wojskowej klasyfikacji obciążenia obiektów mostowych i pojazdów oraz ich oznakowania. Na drogach publicznych, gdzie na obiektach mostowych są ustawione znaki wojskowej klasyfikacji obciążenia, o możliwości przejazdu pojazdu wojskowego decyduje numer klasyfikacyjny pojazdu a nie jego rzeczywiste parametry techniczno-eksploatacyjne.

W wyniku przeprowadzonych badań i obliczeń statyczno-wytrzymałościowych obiektów mostowych dla obiektów zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych zaprojektowanych według różnych normatywów obowiązujących w Polsce określono klasy obciążenia zgodnie ze „STANAG 2021”. Przyjęto, że można zrezygnować z oznakowania wszystkich obiektów mostowych w ciągu dróg publicznych zgodnie ze „STANAG 2010”, jeśli spełnione są następujące warunki:

- numer wojskowej klasy obciążenia mostu jest nie mniejszy niż 45 dla ruchu w dwóch kolumnach pojazdów kołowych i gąsienicowych,
- numer wojskowej klasy obciążenia mostu jest nie mniejszy niż 60 dla ruchu w jednej kolumnie pojazdów kołowych i gąsienicowych.

Pojazdy specjalne (np. ciężkie pojazdy gąsienicowe lub pojazd z ładunkiem o klasie ponad MLC 45) nie powinny być przemieszczane po drogach na odległość większą niż 50 km, lecz przy wykorzystaniu transportu kolejowego lub wodnego.

2. Podstawowe określenia i ustalenia.

2.1 Dokumenty odniesienia i podstawowe określenia.

AMovP-1: Sojusznicza publikacja transportowa: „Uregulowania i Procedury Transportu Drogowego”.

STANAG 2010: Oznaczenia wojskowej klasyfikacji obciążeń.

STANAG 2021: Wojskowe obliczenia klasyfikacji mostów, promów, tratw i pojazdów.

MLC (Military Load Classification) – wojskowa klasyfikacja obciążenia (klasa MLC).

Jest to standardowy system NATO, w którym obiekt mostowy i prom ma przydzielony numer klasyfikacyjny wyrażający obciążenie, jakie może przenieść w czasie przejazdu pojazdów w jednej lub w dwóch kolumnach. Pojazdy mają także numery klasyfikacyjne, które będą na nich umieszczane.

2.2 Ustalenia

2.2.1 Szerokość obiektów mostowych

a. obiekty o ruchu jednokierunkowym (ruch w jednej kolumnie)

Biorąc pod uwagę zapisy STANAG 2021, polskie akty prawne oraz warunki techniczno-obronne, które powinny spełniać drogi objęte przygotowaniem obronnym, przyjęto następujące szerokości użytkowe jezdni:

I.	Klasa 4 ÷ 12 (włącznie)	2,50 m
II.	Klasa 13 ÷ 30 (włącznie)	3,00 m
III.	Klasa 31 ÷ 70 (włącznie)	4,00 m
IV.	Klasa 71 ÷ 100 (włącznie)	4,00 m
V.	powyżej 100	4,00 m

b. obiekty o ruchu dwukierunkowym (ruch w dwóch kolumnach)

Biorąc pod uwagę zapisy STANAG 2021, polskie akty prawne oraz warunki techniczno-obronne, które powinny spełniać drogi objęte przygotowaniem obronnym, przyjęto następujące szerokości użytkowe jezdni:

I.	Klasa 4 ÷ 12 (włącznie)	5,50 m
II.	Klasa 13 ÷ 30 (włącznie)	6,00 m
III.	Klasa 31 ÷ 70 (włącznie)	7,00 m (8,00m ¹)
IV.	Klasa 71 ÷ 100 (włącznie)	brak pozwolenia
V.	powyżej 100	brak pozwolenia

W przypadku, gdyby szerokości jezdni, na istniejących i nowo budowanych obiektach mostowych były mniejsze niż podane powyżej, nie należy obniżać numeru wojskowej klasyfikacji obciążenia tych obiektów. Natomiast powinno się ustawić odpowiednie oznakowania zgodnie z zasadami „STANAG 2010” oraz wprowadzić stosowne

¹ dla ruchu pojazdów gąsienicowych

ograniczenia (znak prostokątny skrajni poziomej W-6) dotyczące przejazdu przez te obiekty mostowe.

2.2.2 Skrajnia pionowa

Minimalna skrajnia pionowa wymagana dla obiektów mostowych wynosi 4,50 m. W wypadku, gdy obiekt mostowy ma mniejszą skrajnię od podanej, jego klasa obciążenia nie ulega obniżeniu, natomiast obiekt należy oznakować odpowiednim znakiem (znak prostokątny W-7).

3. Zakres stosowania znaków wojskowej klasyfikacji obciążenia

3.1 Znaki wojskowej klasyfikacji obciążenia (klasy MLC) stosuje się do oznakowania tras drogowych przebiegających po drogach publicznych objętych przygotowaniem obronnymi i przewidzianych do zapewnienia ciągłości eksploatacyjnej dla przemieszczających się pojazdów Sił Zbrojnych RP i NATO:

- 1) PSDP – podstawowa sieć dróg publicznych objęta przygotowaniem obronnymi, do której zalicza się:
  - centralne drogi o znaczeniu obronnym (CDS),
  - trasy drogowe dla potrzeb Wsparcia Państwa-Gospodarza (HNS),
  - trasy drogowe dla przyjęcia Sojusznicznych Sił Wzmocnienia (SSW)
- 2) USDP – uzupełniająca sieć dróg publicznych objęta przygotowaniem obronnymi, do której zalicza się:
  - uzupełniające drogi o znaczeniu obronnym,
  - planowane objazdy aglomeracji miejskich i dużych węzłów komunikacyjnych,
  - inną infrastrukturę drogową przygotowaną do zabezpieczenia potrzeb Sił Zbrojnych RP i NATO.

3.2 Oznakowanie tras drogowych, obiektów mostowych i promów znakami wojskowej klasyfikacji obciążenia (klasy MLC) następuje:

- 1) po wprowadzeniu sytuacji szczególnych zagrożeń,
- 2) w okresie planowania i realizacji przemieszczania się sił zbrojnych podczas ćwiczeń z udziałem jednostek organizacyjnych drogownictwa.

4. Zasady oznakowania

4.1 Wszystkie obiekty mostowe zlokalizowane w ciągu PSDP i USDP muszą mieć określoną wojskową klasę obciążenia (klasą MLC). Zgodnie z wymaganiami techniczno-obronnymi powinny odpowiadać klasie MLC 45/45-60, co oznacza, że dopuszcza się po nich ruch

pojazdów kołowych i gąsienicowych w dwóch kolumnach o klasie nie większej niż MLC 45 oraz MLC 60 przy ruchu w jednej kolumnie pojazdów kołowych i gąsienicowych.

- 4.2 Oznakowaniu podlegają obiekty mostowe, których minimum jedna wartość MLC jest niższa od wartości podanych w pkt. 4.1.
- 4.3 Obiekty mostowe o klasach równych lub wyższych niż MLC 45/45-60 nie będą oznakowywane.
- 4.4 W czasie pokoju nie przewiduje się oznakowania, zgodnie ze „STANAG 2010”, obiektów mostowych w ciągu dróg publicznych innych niż wymienione w punkcie 3.1.
- 4.5 Określenie numeru wojskowej klasyfikacji obciążenia (klasą MLC) dla obiektów mostowych, zarządcy dróg wykonują zgodnie z Decyzją Nr 21 Ministra Transportu z dnia 27 lipca 2006 roku w sprawie wojskowej klasyfikacji obciążenia obiektów mostowych usytuowanych w ciągach dróg publicznych.
- 4.6 W celu wyboru odpowiednich znaków przyjęto założenia:
  - 1) obiekty mostowe o ruchu jednokierunkowym, bez względu na ilość pasów ruchu, planowane są do oznakowania dla ruchu w jednej kolumnie,
  - 2) obiekty mostowe o ruchu dwukierunkowym planowane są do oznakowania dla ruchu w dwóch kolumnach,
  - 3) dla obiektów mostowych o ruchu dwukierunkowym, które nie spełniają wymiarów szerokości użytkowej jezdni podanych w pkt. 2.2.1 należy zaplanować ruch w jednej kolumnie i tak obiekt oznakować.

5. Znaki wojskowej klasyfikacji obciążenia

5.1 Rozróżnia się dwa rodzaje znaków wojskowej klasyfikacji obciążenia:

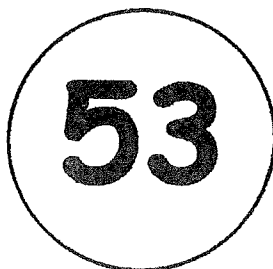
- 1) znaki okrągłe o średnicy 600 mm wskazujące numer wojskowej klasyfikacji obiektu mostowego (klasy MLC) o ruchu w jednym kierunku (jednej kolumnie) lub w dwóch kierunkach (dwóch kolumnach),
- 2) znaki prostokątne o wymiarach odpowiednio 900 x 300 mm, wskazujące wymiary skrajni obiektu.

5.2 Znaki okrągłe

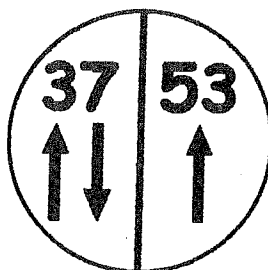
5.2.1 Dla wskazania numeru wojskowej klasy obciążenia (klasy MLC) obiektu mostowego stosuje się następujące znaki:

1) typowe znaki okrągłe²:

Znak W-1 – „klasa obciążenia mostu w ruchu jednokierunkowym” – oznacza klasę obciążenia obiektu mostowego o ruchu w jednej kolumnie

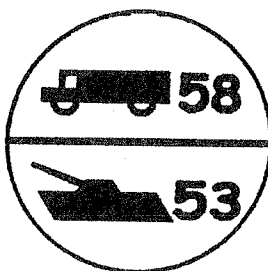

Znak W-2 – „klasa obciążenia mostu o ruchu dwukierunkowym” – oznacza klasę obciążenia obiektu mostowego o ruchu w dwóch kolumnach

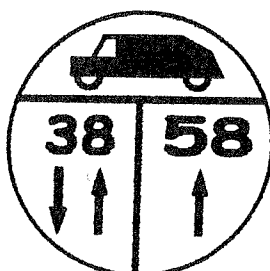

2) specjalne znaki okrągłe:

Znak W-3 – „klasa obciążenia mostu o ruchu jednokierunkowym dla pojazdów kołowych i gąsienicowych” – oznacza klasę obciążenia obiektu mostowego o ruchu w jednej kolumnie dla pojazdów kołowych i gąsienicowych

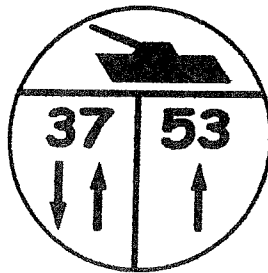

Znak W-4 – „klasa obciążenia mostu o ruchu dwukierunkowym dla pojazdów kołowych” – oznacza klasę obciążenia obiektu mostowego o ruchu w dwóch kolumnach dla pojazdów kołowych

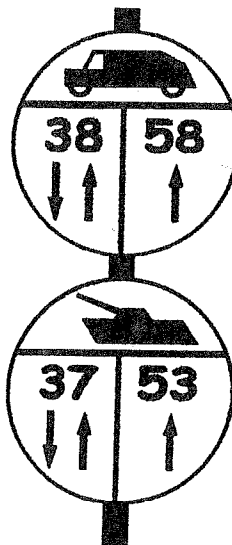

² na znakach podano przykładowe numery klasy MLC

Znak W-5 – „klasa obciążenia mostu o ruchu dwukierunkowym dla pojazdów gaśnicowych” – oznacza klasę obciążenia obiektu mostowego o ruchu w dwóch kolumnach dla pojazdów gaśnicowych

Znaki W-4 i W-5 mogą być stosowane łącznie.

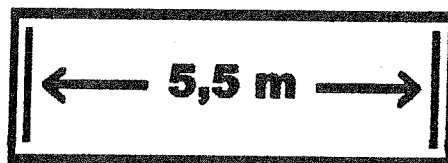

5.2.2 Do oznakowania obiektu należy przyjąć klasy obciążenia MLC o wartościach zgodnych z obliczonymi, np. 53/37, bez ich zaokrąglania do pełnych dziesiątek.

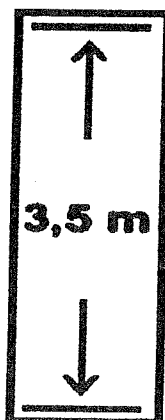
5.3 Znaki prostokątne

5.3.1 Dla wskazania rzeczywistej szerokości i wysokości skrajni obiektu mostowego stosuje się następujące znaki:

Znak W-6 – „szerokość mostu lub środka przeprawowego”, wskazuje wymiary skrajni poziomej obiektu – stosuje się, jeżeli minimalna szerokość użytkowa jezdni jest mniejsza niż wynikająca z klasy obiektu mostowego.

Znak W-7 – „wysokość skrajni pionowej na moście lub w tunelu”, wskazuje wymiary skrajni pionowej obiektu – stosuje się, jeżeli wymiar skrajni pionowej na obiekcie mostowym jest mniejsza niż 4,50 m.

- 5.3.2 Znaki W-6 i W-7 należy również stosować przy oznakowaniu tuneli, które nie spełniają wymagań w zakresie szerokości użytkowej jezdni lub skrajni pionowej.
- 5.3.3 Znaku W-6 nie stosuje się, jeżeli obiekt mostowy lub tunel oznakowano znakiem B-15.
- 5.3.4 Znaku W-7 nie stosuje się, jeżeli obiekt mostowy lub tunel oznakowano znakiem B-16.
- 5.3.5 Znaki wymienione w punkcie 5.2 i 5.3 zamieszczone są w załączniku do rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. Nr 170, poz. 1393 ze zm.) jako dodatkowe znaki dla kierujących pojazdami wojskowymi.

5.4 Konstrukcja dodatkowych znaków dla kierujących pojazdami wojskowymi

Szczegóły konstrukcji dodatkowych znaków dla kierujących pojazdami wojskowymi zawiera załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach (Dz.U. Nr 220, poz. 2181 ze zm.).

6. Ustawianie znaków

Miejsce ustawiania znaków, sposób mocowania, rodzaje słupków, należy przyjmować według ogólnych zasad określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury wymienionego w pkt. 5.4.